

Ons ou vriend, die apteker

Die apteker baklei op die oomblik hand en tand vir sy bestaansreg. So nou en dan lyk dit of hy selfs sy ou vriend, die dokter, wil aandurf as dit lyk of dié dalk in sy pad staan. 'n Nuwe perspektief in verband met 'n broeder professie, waarvoor ons vir baie jare slegs hoogagting gehad het, word tans verkry.

Waarheen mik die apteker? Soos baie ander is hy soms ook onseker of hy primêr 'n sakeman is en of hy tog nog sy rol as een van die eerste aanklopplekke vir die mens in nood, kan volstaan. Sy probleem is egter dat as hy pille-tel en etikettering verlaat, hy dadelik die netelige gebied van eerste kontak kliniese hantering betree. Waar begin die diagnosering van 'n pasiënt se siekte (tans ontoelaatbaar), en eindig die pasiënt se selfdiagnose, met toepaslike medisyne verskaffing (wel toelaatbaar)? Is die neem van bloeddruk 'n kliniese ondersoek-metode of is dit 'n voortsetting van die pasiënt se self diagnose? Indien die neem van bloeddruk toelaatbaar is, en dit sou die pasiënt sonder tyfwel baie rande bespaar, wie sal die apteker oplei in verband met die slaggate inherent in selfs so 'n eenvoudige ondersoek metode?

Baie aptekers het 'n spesiale belangstelling in 'n spesifieke siekte. Die apteker wat self aan diabetes ly en goed gekontroleer word, is bewus

van die voordele van so 'n toestand. Hy voel gedwonge om pasiënte van minder ooglopend-entoesiastiese dokters onder sy vleuel te neem en te verwys na 'n ander arts. So 'n neiging is prysenswaardig maar uiters gevaarlik, want dit kan die pasiënt soms so verwar dat hy later slegter af is as voorheen. Die neiging tot oorentoesiasme is 'n fout van alle beginner-klinici, en ek verwag dat dit meer en meer sal voorkom. Ek onthou telkemaal my oud leermeester: "The worst thing you can say of someone is 'he meant well!'"

Daar is egter 'n ander onverwagte probleem wat nou opgeduik het. Die Raad op Mededinging stel nou ernstig voor dat nóg die dokter wat resepteer, nóg die apteker 'n wins op die verkoop van medisynes behoort te maak. Albei sou dan eerder 'n professionele fooi vir resepterling ontvang. Die fooi sal ook nie direk eweredig aan die koste van die middels wees nie, maar eerder in verhouding wees tot die diens gelewer. Sekere groepe in die aptekers-professie ondersteun hierdie beginsel, maar andere is sterk daarteen gekant. Barmhartige dienslewering en selfsugtige winsbejag woed nou teenmekaar in die apteker se bors. Ons ou vriend het nóg 'n juk op homself afgetrek. Ek wonder hoe hy dit sal hanteer?

George Davie